

the 1990s, the number of people with a doctor's diagnosis of depression has increased in the United States (Kessler et al. 1994).

There is a growing awareness of the need to address the mental health needs of the elderly. The elderly are at risk of depression because of the loss of loved ones, the loss of independence, and the loss of social support. The elderly are also at risk of depression because of the physical changes that occur with aging, such as the loss of hearing and vision, and the loss of physical strength.

The purpose of this study was to explore the experiences of elderly people with depression and to identify the factors that contribute to their depression.

The study was conducted in a community center in a low-income urban area of New York City.

The study was approved by the Institutional Review Board of the University of the State of New York.

The study was conducted over a period of 12 months.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

The study was conducted with 15 elderly people who were identified as being at risk of depression.

SEZGİN KAYMAZ • Son Şûrâ

April Yayıncılık, 2015 (1 baskı)

İletişim Yayınları 2982 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 523

ISBN-13: 978-975-05-3042-5

© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2021, İstanbul

EDITÖR Tanıl Bora

DİZİ KAPAK TASARIMI Suat Aysu

KAPAK ve KAPAK İLLÜSTRASYONU Seda Mit

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11
Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

SEZGİN KAYMAZ
Sevinç Kuşları-3
Son Şûrâ

SEZGIN KAYMAZ 1962'de Sinop'ta doğdu. 1967'den itibaren on üç yıl Konya'da yaşadı, Konya Anadolu Lisesi'ni bitirdi. 1980'de Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girip iki yıl sonra terk etti. Ankara 19 Mayıs Spor Akademisi'ne girdi, girer girmez terk etti. Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dilbilimi'ne girdi, bu sefer okudu, sonuna kadar da gitti, fakat alt sınıfın Türkçe dersini veremediği söylendiği için kızıp onu da terk etti. 1976'dan itibaren oyuncu ve teknik direktör olarak hentbolla uğraştı. Bütün kategorilerdeki Hentbol Milli Takımlarında Baş Antrenör olarak görev aldı, Teknik Kurul Başkanlığı yaptı. 2006-2013 yılları arasında Türkiye Voleybol Federasyonu'nda İcra Kurulu Koordinatörü olarak çalıştı. Artık sadece yazıyor.

İletişim Yayınları'ndan çıkan kitapları: *Uzunharmanlar'da Bir Davetsiz Misafir* (1997), *Geber Anne!* (1998), *Kaptanın Teknesi* (1999), *Lucky* (2000), *Zindankale* (2004), *Sandık Odası* (2005), *Medet* (2007), *Ateş Canına Yapışsın* (2008), *Kün* (2013), *Deccal'in Hatırı* (2014), *Kıyas* (2014), *Bakele* (2020), *Son Şûra* (2021), *Bugün Bize Kim Geldi* (2021). Diğer kitapları: *Farfara* (April Yayıncılık, 2017), *Nefha* (Kırmızı Kedi Yayıncılık, 2018), *Benyusuf* (Kırmızı Kedi Yayıncılık, 2019).

*Garibanlıklarıyla gelip dünyayı gariplikten kurtaran,
garip garip gidip gene garip bırakan güzel kardeşlerime;*

*Murat Okur'a,
Özgür Erhan Yılmaz'a,
Nihat Hatunoğlu'na...*

*Kamunun hâlıkı birdir, niçin bazısı kâfirdir
Bu ne hikmet bu ne sırdır, bilen gelsin bu meydâne...*

- ABDÜLEHAD NURİ SİVASÎ

Kötülük, hayırsız evlât Mustafa kılığında Kübra'ya, pezevenk Orhan kılığında Seher'le Berna'ya uzandıydı. Eli boş durmadıydı iyilik; afro saçlarını attıra attıra geldi, Kıvrıkcık kılığında Kübra'ya, Berna'ya uzandıydı.

Naim Orhun'la Veysel İnan, Ulucanlar Zübeyde Hanım Kadın Doğum'da, annesinin karnında bıçak yemiş bir cenine uzandıydı. 1989'un 18 Nisan'ında ölerək doğduydı İrfan. Hayata uzandıydı. Süt emer bir bebektir, süt arıyordu, Zila'nın memelerine uzandıydı.

Süt emer bir bebek arıyordu Zila'nın memeleri; süte uzandıydı.

Teoman Kemâni'yle Gülhan Kemâni yüz bin çeşit fobi üzerinden, psikiyatristimiz Edip Karahan stuporlu melankoli üzerinden, Veysel ise AIDS üzerinden aşka uzandıydı.

Merhamet, Hayri ve Celil kılığında sokak kedilerine uzandıydı.

Bahâ, Erdem, Dinçer, Ensar, Foto, Memiş ve Okan günyüzüne, günyüzü eşref-i mahlûkata uzandıydı.

Ama kötülük geceye ve gündüze uzandıydı.

Tebdil-i kıyafet ettiydi vicdan, merhum mafyacılarımızdan Arap Ahmet'in oğlu Uğur kılığında Deccal'a, Deccal vahşet kılığında şefkate uzandıydı.

Berna'nın meslektaşları Belami, Deyzi, Ahsen, Aşkım, Nurşah,

Sevil, Engin, Sertaç ve Okşan Berna üzerinden GMK 133'e, GMK 133 Zila ile Kübra üzerinden Berna'nın meslektaşlarına uzandıydı.

Geçtiydi zaman...

Seneler senelere uzandıydı.

Sen buna roman dediydin...

*Bu dünya bir penceredir,
Gelen bakıp geçer bir gün...*

- MURAT OZANOĞLU

Ankara Adliyesi, Opera'da inşaatı biten abus binasına taşındı. Adami dövecek gibi duruyordu bina. Kızılay'dan Ulus'a, bütün mıntıkanın suratu asıldı.

Sene 1989.

* * *

Sen Ulucanlar'daki cânım Zübeyde Hanım Kadın Doğum'u önce ittir kaktır Sıhhiye Sağlık Sokak'taki bir apartmana götür tık, ondan sonra da çocuk kandırırımı gibi git Etlik'te dört yüz yirmi yataklısını aç, doktoruymuş hemşiresiymiş bakmadan, çalışanların alayını histroskopmuş, kadın doğum pediymiş, nisai küretmiş, vajinal ekaratörmüş gibi paketleyip oraya aktar, Naim Orhun'u da bağ bağışlarmış gibi getir, başına koy.

Sene 1990.

* * *

“Bunu hastalık kabul edecek olursak bir şekilde baskılayabilir, normal bir oğlan çocuğuymuş gibi giyinip kuşanmasını sağlayabiliriz,” dedi Edip. O sırada normal bir oğlan çocuğuymuş gibi Kenan'ın yanağını okşuyordu. Veysel de oradaydı. “Sensin normal,” dedi Zila'nın file çorabına yeşillenen Foto'ya bakarak. “Taş gibi ço-

cuk. Neresi hasta?” Bu konu Edip’in ihtisas alanına giriyordu müsaade edersen. “Ama bir dakika lütfen... Psikiyatri karşı cinse öykünenleri hasta kabul eder...” Veysel de psikiyatryi topyekün hasta kabul ediyordu. “Sokayım psikiyatryine,” dedi. “Berna da karı gibi giyiniyo. Hasta mı şimdi?” Evet, hastaydı. “Hasta tabii,” dedi Edip. “AIDS üstelik.” Naim de oradaydı. “Onu demiyor aslanım,” diye çıkıştı Edip’e. “Ruhen hasta mı diyor. Berna kızımız koç gibi delikanlı her bakımdan.” Gülhan da oradaydı; bir omzunu bir yana yatırıp bir ayağını sehpanın üzerine bastı, dirseğini dizine yaslayıp dayılandı: “Herkes istediği gibi giyinir birader. Biz seni pembe pantolon giyiyorsun diye tedavi etmeye kalkıyor muyuz?” Kenan zaten oradaydı. “Ama onu benim hediyem olduğu için giyiyor,” dedi. “Hı hı...” dedi Edip Kenan’ın saçlarını karıştırarak. “Bir tane çiğimin hediyesi olduğu için...” Zila da oradaydı. Madensuyu şişesini kafasına dikip sessizce geçirdi, “Çocuk hâlimden hoş. Karışma sen,” dedi Edip’e. Foto da oradaydı. “Ben mi hoşum?” diye sordu Zila’ya. File çoraptan ümidi kesmiş, Zila’nın tül detaylı eteğinin puantiyelerini inceliyordu. “Bana mı karışmasınlar?” diye de sordu. “Niye?” diye de, “Ben hasta mıymışım?” diye de, “İğne mi yaptırcaksınız?” diye de, “Peçiç oynayalım mı?” diye de sordu. “Öf!” dedi Naim Orhun. “Öf öf öf artık...” dedi. “Yok oğlum...” dedi. “Bi sus,” dedi. “Kurban olayım soru sorma,” dedi. “Ben mi?” dedi Foto. “Pes!” dedi Naim Orhun. İrfan da oradaydı. Hayri’nin kucağına işedi. Zila İrfan’ı alıp suyunu falan hiç süzmeden yapıştı dudağına: “Aşkımmm!” dedi. Hayri, “Haydaa! Dağıldık gene,” dedi. Kübra da oradaydı. “A aa!” dedi. “Nası bi adamlarsınız anam siz?” dedi. “Yerleri sildikten sonra çay getiriyim mi?” dedi. Celil de oradaydı. “Ben içerim bi bardak,” dedi. Naim Orhun fırsatı kaçırmadı: “Şurda bilimsel bir şey konuşuyoruz, adamın derdine bak: Çay,” dedi. Celil, Hoca’ya ters ters baktı bir şey demedi. “Ben kalkayım yavaş yavaş,” dedi Hayri. “Ben yolcu ediyim anam,” diyen Kübra hariç kimse oralı olmadı. Celil de kalkıp pantolonunu düzeltti. “Hadi ben de kalkayım bari. Çayı başka zaman içeriz.” Naim Orhun oralı oldu: “Aman otur, hatırım kalır.”

Çıktı iki ortak. Celil, “Bir şeye ihtiyacın var mı Ortak?” diye sordu Hayri’ye. Nereden baksan tanıdık tanıyalı beş parasız yuvarla-

nıp gidiyordu çocuk. Şimdi de işsiz kalmış gibiydi. Ama polislik-ten ayrıldığı için değil, Tandoğan'daki alt geçidin sokak kedileri 133'e transfer olduğu için. "Ver işte üç-beş," dedi, sonra biraz dertlendi. Çok haylazdı Bahâgil be Ortak. Sokaktayken bu kadar değildi bunlar. Korkuyorduk gene bir bokluk çıkacak diye. Bir tecik Foto kalmıştı akıllı uslu, o da bizimle vakit geçirdiğinden daha çok kloş etekleriyle, abiye bluzlarıyla vakit geçiriyordu.

Celil çıkartıp para vermişti biraz. "Dadılığı abarttın, çok kaptır-dın, seviyosun, iyisin hoşsun, anladık da, bi çare düşünmen lâzım yavaş yavaş. Sırf kendi başlarını değil, bizim başımızı da belâya sokacak o hergeleler. Üstesinden gelemeyeceğiz. Bak sana söyleye-yim," demişti. O da dertliydi çocuklardan yana. Tabii Dinçer hariç. O başkaydı.

1991 senesiydi.

* * *

Celil haklıydı.

Tavuk götü tövbe tutmuyor, Dinçer'le Foto hariç, sokak kedile-ri sokaktan zinhar vazgeçmiyordu. Bin takla, binbir mafyoz ope-rasyon, hile hurda, sahte rapor, rüşvet, nüfus çıkarttırmıştın, oku-tamıyordun itleri. İşe sokayım da akıllansınlar demeye kalkıyo-rdun, bir olup öbür çırakları dövüyor, "Bizi ellemeye kalktı," de-yip deyip kalfa bıçaklıyorlardı. Sokak kedileriydiler, bağlasan ev-de tutamıyordun, hiç gönülleri yoktu, korkunun tillahını gör-müşlerdi; "Bak başınıza iş gelir," deyip gözlerini de korkutamı-yordun, hiç korkuları yoktu. Bir gün bakıyordun Bahâyla Ensar buhar olmuş, bir gün bakıyordun sadece biri, bir gün bakıyordun Erdem'i de katmışlar peşlerine, üçü birden yok. İhale, aşiretin ye-gâne kanun adamı olarak nüfus işlemlerinin en kanundışı ve ah-lâksız kısımlarını kanuna uygun olarak hâleden Celil'e kalıyor, kimseye çaktırmadan karakolu ayağa kaldırıp çocukları buldura-cağım diye, buldurduktan sonra da sicillerini sümen altı edeceğim diye adamcağızın alnının derisi çatlıyordu. Naim Orhun'dan yedi-ği fırça da cabası.

"Bir de emniyet amiri olacaksın. Üç tane donu düşüğü bulamı-yorsun."

“Kolaydı çünkü...” diyordu Celil. “Ankara’nın nüfusu üç buçuk milyon. Haberin var mı senin?” Allah’tan evcil hayvan sahipleri gibi bol bol fotoğraflarını çektirip koymuşlardı cüzdanlarına. “Meslek hayatım tehlikede be. Ne sıfatla atatrurayım, bi düşünsene. Anaları değilim, babaları değilim.”

Altta kalır mı, “Ben de nüfus müdürü değilim,” diyordu Naim Orhun. “Eşek kadar oğlanlara doğum raporu tanzim ettirmedin mi sen bana? Seninki meslek hayatı da bizimki değil mi?”

“Öff!”

Genelde Güvenpark’ta, Kurtuluş’ta, Abdi İpekçi’de veya Yüksel’de kulampara avına çıkmış oluyor, semiz oğlan kıcı peşine düşmüş sefilleri kendilerince tuzağa düşürüp dövüyor, deşiyorlardı falan. Bahâ jilet atıyordu genellikle. Pratiğini kaybetmemişti. Hâlâ dilinin altında başarıyla saklayabiliyordu kırık jiletleri. Ensar şişliyor, Erdem taş, sopa, çakı, yanında ne getirdiyse kullanıyordu. Tamam, yerlerini üç aşağı beş yukarı tahmin edebiliyorduk ama simitçi gibi de her dakika orada durmuyorlardı ki git elinle koymuş gibi bul. Bir yerlerde sotaya yatıyor, bir yerlerde geceliyor, bir yerlerde sabahlıyordu hergeleler. Yatak döşek aradıkları yoktu.

Neticede, Celil’in şerrinden korkup ama Çankaya Karakolu’nun haftada bir söve saya haylaz oğlan peşine düşen memurları eliyle, ama Deccal’ın, ama Solak Uğur’un her delikte gözü olan adamları eliyle bulunuyordu çocuklar. Bir dahaki kaybolacakları güne kadar GMK 133’e tikişiyor, sıkıla bunala –“Penceresi bile yok buranın yaa!”– iki oturuyor, biraz Foto’yla hasret giderip eteğini falan kaldıracak eğleniyor, biraz İrfan’la oynayıp oğlanı Mimar Serkan Kılıç marifetiyle bir’den yirmi’ye birleştirilip tek daire yapılmış apartmanın her katına işetiyor –Allah’tan Memiş’le Okan bir ay arayla ölmüşü de onların çapağıyla pasağıyla uğraşmıyordu artık Kübra– söylene söylene halı silen Kübra’yı gıdıklıyor, Gülhan’dan racon öğreniyor, Kenan’la habire peçiç oynayıp habire Edip’in psikolojisini bozuyor, yel yepelek banyodan çıkıp havalandıra havalandıra dolanan Zila’yı dikizleyerek Kübra’yı üstten aşağı tike kes-tiriyor, ara ara eve uğrayan Kayhan’ı ölmesine kaç kriz kaldığını sorup uğradığına uğrayacağına pişman ediyor, ortalığı katıp karıştırıyorlardı. Hayri gene kaçmasınlar diye alttan alıp nasihat ede,

gıdılarını kaşıyadursun, ara bul kaybet – ara bul kaybet, canından bezen Celil utanmayı arlanmayı bırakmış gelip gidip Bahâ'ya yalvarıyordu. “Bahâ... Bahâcım... Niye böyle yapıyorsunuz? Bak Dinçer yapıyo mu hiç? Foto yapıyo mu? Ya gene başınıza bi şey gelirse?” Bilemiyordu adamcağız, bunların zırt pırt kaybolması mı daha çok koyuyor, bacak kadar bebelerin bunu adam yerine koymaması mı, yoksa Naim'in lâfları mı. Hem bu Hayri'nin bokunda boncuk mu vardı kardeşim? Onu dinliyodunuz da bizi niye dinlemiyodunuz? Evde de Fehiman'dan ayrı azar işit: “Gene mi kaybettin çocukları Celil?” Yeterdi amına koyayım! Naim'e saygı, Hayri'ye saygı, Zila'ya saygı, mafyacıbaşı Deccal'a saygı, bize gelince bi dil çıkarmaları eksikti piçlerin. En iyisi yurtdışına gönderecektin bunları okuma ayağıyla. Hem dil öğrenirlerdi kavga dövüş hem de bakarsın adam olurlardı. Sahi lan. İyi fikirdi ha. Para mesele değildi; Deccal ne güne duruyordu? Yazadursundu deftere; alırdı. Fikrini çok beğenmişti ama nasıl açacağını, kimden başlayacağını bilemiyordu. İlk Hayri'ye söyleyeyim dedi, sen beni çocuklardan kıskanıyorsun deyip küserdi o hanım evlâdı şimdi, Gülhan'la başlayayım dedi, o da Foto'yu çok seviyordu, olay çıkarırdı, Zila'ya ha söylemişin ha söylememişin, Edip'e söylesek terapiye alırdı bizi, Naim'i zaten siktir et, kala kala bir Veysel kalıyordu elimizde: Şu dünyada kimseye saygısız olmayan bir adam. Koştı gitti. Tabii aynı zamanda da şu dünyada kimseyi ciddiye almayan bir adamdı Veysel. Bunu da ciddiye almadı. “Amaan, siktir et. Tasası sana mı düşmüş?” dedi, bu üsteleynce, “Ne hâlleri varsa görsünler lan. Bana ne sanki?” falan dedi, bu gene üsteleynce azıcık azıcık ciddiye almaya başlar gibi oldu, “İyi bi fikir düşünmem lâzım, öyle dan diye olmaz,” filan dedi, bu daha da üsteleynce, “Bi sus da düşünelim,” dedi, hemen oracıkta düşünmeye başladı.

“Tamam, sen düşün o zaman,” dedi Celil. “Ben seni sık sık arar sorarım.”

Veysel, “Ânında kapatırım suratına,” dedi. “Hiç arama. İyi bi fikir bulmasını bilirsek aramasını da biliriz.”

Celil kalktı. “Tamam, aramayız. Şimdilik Hayri'ye Naim'e falan söyleme sana geldiğimi, gözünü seveyim.”

“Söyler miyim lan? Manyak mısın?”

Şeytan azapta gerekti. Naim geldi. “Vatandaş asayiş bekliyor, emniyet teşkilatı kapı gezmesinde,” dedi homur homur. Bir aceleyle sigarasını yaktı, dumandan bunalsın diye kasten oturmadı, Celil’in karşısında dikildi. “Hayırdır?” Ses tonundan şer akıyordu. Olanca dumamı saldı bunun suratına. “Gene mi kaybettin çocukları?”

“Yok yav,” dedi Celil. “Geçiyodum da, bi uğrayıp göreyim dedim Veysel’i. Gidiyorum zaten.”

Veysel düşünmeye devam ediyordu. “Ne yalan söylüyon aslanım?” dedi oturduğu yerden. “Çocukları halledelim diye gelmedin mi sen?”

Celil gözlerini Naim Orhun’un gözlük üstü bakışından kaçırıp Veysel’e baktı tepeden. “Senden medet umanın beynine sokayım,” dedi, kapıya yürüdü. Naim Orhun Veysel’e dönmüş, “Ne yaptı bu gene bizim çocuklara?” diyordu.

Hay sizin çocuklara!

Aldı ondan sonra Celil’i bir sıkıntı. Hayri duyarsa kesin darı-lırdı. 133’ten uzak duracaktı birkaç gün. O zaman zarfında karakoldan da uzak durmaya çalışacaktı. Bakarsın Hayri karakolu basıp çok ağır konuşurdu personelin içinde, neme lâzım. Emniyette ıvır zıvır işler uydururdu kendine, devriye arabalarını, noktaları falan teftişe giderdi lüzûmsuz lüzûmsuz, fellik fellik kaçar, kıyı bucak saklanırdı. Yeter ki bizim yüzümüz tutuncaya kadar birkaç gün uslu dursun, kaybolmasındı piçler. İki gün kafamızı dinlesek gider kendimiz itiraf ederdik; kusura bakma Ortak falan. İki günümüz huzurlu geçsindi yeterdi.

Ama geçmezdi.

Geçmedi.

O günün gecesi, oturmuş Dinçer’le hapis oynuyordu ve fena sıkışmıştı, basıp geçiyordu oğlan; bunun pullarını helâ taşı niyeti-ne kullanıyordu. Kapı çalınınca, “Siz devam edin. Ben bakarım,” deyip gitti açtı Fehiman. İki dakika sonra geri döndü, “Naim Hoca geldi,” dedi. “Gir dedim girmem dedi. Aşağıda bekliyormuş seni.” Hayat işte. Bu adamın geldiğine sevineceğini nerden bileceksin? “İyi, ben bir gidip bakayım,” dedi, kalkarken de dizini kazara çarpıverdi tavlaya.

“Yaa, mahsustan yaptın.”

“Yok oğlum. Hocanın geldiğini duyunca heyecanlandım da ondan oldu.”

“Olsun,” dedi Dinçer. “Ben hepsinin yerini biliyorum ki. Sen gelinceye kadar geri dizerim. Hi hi hi.” Hem kişniyor hem saçılan pulları topluyordu itin oğlu.

Celil eğilip tavlayı aldı yerden, –“Dur ben de yardım edeyim.”– kapatıp koydu sehpanın üstüne. “Tavla kapandı mı oyun sıfırlanır ki. Hi hi hi.” Kurnaz tilki seniii. Sen kimle aşık atıyodun lan!

“Terlikle iniyorum Fehiman. Bana lâf çarpmaya gelmiştir, dep- lasmanda gözü yemedi kesin. Aşağıda iki atışalım, gelirim hemen. Örtülmesin kapı.”

“Bence ayakkabılarını giy, anahtarlarını al, kapıyı da çek.”

Bıyıklı da olsa kadın kadındı. Dinleyecektin kardeşim. Kuşandı, kapıyı çekti indi Celil.

Ve evet; müjdeyi verdi hemen Naim Orhun. “133’ten çıktım da,..” diye başladı selâmsız sabahsız. “... seninkiler gene girmiş yerin dibine. Yoklar. Hayri Güvenpark’ı dolaşmış, Selanik, Sakarya makarya, Kurtuluş Parkı, her yere bakmış, bulamamış. Eve dönüyordum, senin bulacağından hiç ümidim yok ama, hadi bir uğrayıp haber vereyim dedim.”

Celil altta kalacak değildi. “Vermek için buralara kadar gelme- ne gerek yoktu Hoca.”

Gözlüğünün üstünden buna baktı baktı Hoca, “Aslında şunu söylemek için geldim...” dedi. “Veysel’e söylediğin şey var ya... Onun için... Çok iyi düşünmüşsün. Sen beni bitin kadar sevmez, insandan saymazsın bilirim ama...”

Celil’in kanı kaynayıverdi adama. “Esağfurullah canım.” De- mek çok iyi düşünmüştük ha? “Sen bana sataşiyosun ben sana sataşyorum. Eğleniyoruz işte.” Canım yaa.

“Doğruya doğru şimdi. Ben de seni sevmem. Arada Hayri, Vey- sel, Zila falan olmasa yüzüne bakmam; yalan yok. Ne polisliğin po- lisliğe benzer ne insanlığın insanlığa...”

Lan! İbneye bak! “Ee?”

“Ee’si şu: Senden hiç beklemezdim ama iyi düşünmüşsün ya- ni. Elimizi taşın altına sokalım hepimiz, Veysel iki gündür götü- nü yırtıyor iyi bir fikir bulacağım diye, ona da bir el atalım, biz de

bakınalım sağa sola, eşe dosta danışalım, arayalım tarayalım, ağzı yüzü düzgün, güvenilir, iyi bir okul bulalım yurtdışında, ne yapıp edip gönderelim birkaç seneliğine çocukları. Bizden geçmiş. Sırtlarını mindere getiremeyeceğiz kerataların, hepimiz üzüleceğiz ondan sonra. Bundan korkuyorum. İşin finans kısmı benden. Orasını hiç düşünme sen.”

İyi adamdı bu yav. Bakma dambır dumburluğuna; insan adamdı. “Hay ağzını dilini yiyim Hoca. Ben de tam diyodum ki...”

“Senin ne dediğin önemli değil, benim ne dediğim önemli. Ve ben de diyorum ki bir an önce yürü git, bul şunları. Bir kere de polisliğinin hayrını görelim be kardeşim.”

Hayvan adam!

“Ayrıca kendini sevdirmek için yağ çekip durma bana. Olmaz o iş.”

Göt!

Üç gün aradı taradı, Ankara'nın altını üstüne getirdi Celil, ama sonunda buldu haydutları. En aramadığı yerde üstelik: Çankaya Karakolu'nun nezarethanesinde. Gene bir kulampara denkle-yip ağzını burnunu kırmış, kıcını bacağına deşmiş, bağına böğ-rüne jilet çalmışlardı. İyi tarafı, daha çok deşeceklerken ellerinden almışlardı yetişip; şükür ölmemişti orospu çocuğu. Kötü tarafı, adamı çocukların elinden alanlar Solmaz Kılıçtepe'nin polis-leriydi. Çocuk Şube'ye postalamak üzere karakola götürmüş, ku-lamparayı da hastaneye yetiştirip, “Şikâyetçi ol amca,” demişler-di. “Ne çekiyoruz bu tinercilerden. Biz yakalıyoruz, savcı beş daki-kada salıyor. Al, dilekçeni hazırladık biz.” Kötü tarafı, imzalamıştı orospu çocuğu. İyi tarafı bayağı iyiydi; Nazif'in akademideki sınıf arkadaşını özleyeceği tutmuştu o gün; Solmaz Kılıçtepe'nin amiri Gürbüz'ü. Kalkmış ziyaretine gitmiş, bizim itleri orada kubuz ku-buz oturur görünce de aklı üstünden gitmişti. “Bunları bana veri-yorsun,” demişti Gürbüz'e, “o şikâyet dilekçesini de yırtıyorsun.” O da vermişti, elinin kiri, “Yırtarız, ayıp ettin, elimize mi yapışır? Ama yemekler senden bu öğlen,” deyip dilekçeyi de yırtmıştı bir güzel. Nazif öğle yemeğinden sonra getirip atmıştı nezarete hay-dutları; aklınca Celil'le dalga geçecek.

“Çocukları elinle koymuş gibi bulmuşsun Celil. Helâl olsun.”

Bu dördüncü sınıf falan bir emniyet müdürlüğü düşürelim de havamızdan geçilmesin diye çırpınır fakat terfi listesine adını bile yazdıramazken o arkadan arkadan gelip çoktan emniyet amiri olmuş, listeye de girivermişti; havasından geçilmiyordu herifin. Neyse ki soyadı Oral’dı.

“Senin soyadının mânâsı neydi Nazif?”

“Yaa tamam. Al götür şunları.”

“Gene şükretmek lâzım. Anal da olabiliirdi.”

“Abi tamam dedik. Personelin yanında olmuyor ama.”

133’te Hayri tembihlemiş, Naim Orhun, “Şu çocukları bir kere buldun, onu da kendin bulamadın,” deyip Celil’i aşağılamış, Celil o hırsla çocukları iyi bir azarlamış, Bahâ derhâl Celil’e küsmüş, Kübra, “A aa! Büyüklere küsülmez anam. Ayıp!” deyip deyip çay taşımış, Gülhan omzunu yatırıp yatırıp, “Ah ben olacaktım ki...” diyerek oğlanlara gaz vermiş, Foto, “Ben gitsem benim eteğimi de kaldırıp bakar mıydı o adam?” diye sormuş, Zila hepsiyle ayrı ayrı dalga geçip bol bol madensuyu içmiş, İrfan bol bol uyumuş, bol bol emmiş, bol bol işemiş, Naim Orhun bol bol emcik seyretmiş, Celil de biraz bakmış, Edip ukalâlık edip tüm bu olanların sıkı bir varoluşçu terapiyle fenomenolojik bakımdan ele alınmasında fayda olacağına, zira çocukların yaşadıkları büyük travma nedeniyle dış dünyayı dış dünya üzerinden değil, o korkunç travma üzerinden algıladıklarına, güven duygularının ağır hasar gördüğüne vurgu yapmış, normal ve sosyal bireyler olabilmelerinin ancak çok sağlıklı, çok sosyal fakat yepyeni bir ortamda yaşmalarının sağlanmasından geçeceğini belirtmiş, Veysel, “Ne diyon lan astırifisturi astırifisturi?” deyip psikiyatryi gene itin götüne sokmuş, sonra o değilden, “Avustralya’ya gönderiyoz bunları,” demişti. “Kaç gündür düşünüyodum, sonunda buldum. Babam Avustralya’da ya lan benim. Başka kime emanet edecez? Aradım konuştum bugün. Okul sukul, hepsini hâlledecek. Çok da sevindi ha. Seni bile doktor ettim ben, onları reisicumhur ederim dedi.” Celil alkışladı, Naim Orhun kalktı Veysel’i öptü, oğlanlar orda ne biçim kanguru yeriz diye sohbete başladı, Zila bir maden-

suyu daha içti, Edip, “Ben de bunu demek istiyordum,” dedi, Kenan, “Biz de gidelim mi Edip?” dedi, Gülhan tek kaşını kaldırıp, “Özleyeceğiz be,” dedi, Kübra, “Anam oralarda terli terli su içmeyin, karşıdan karşıya geçerken dikkat edin,” dedi, Foto, “Ben niye gitmiyomuşum?” diye sordu, Hayri bir ona baktı, bir buna baktı, “Hoop!” diye bağırdı. “Amma gönüllüymüşünüz yaa! Kimse bir yere gitmiyor. Aklınızı başınıza alın.” Herkes döndü, “Ah biraz da sen alsan,” der gibi Hayri’ye bakmaya başladı. Zor olacaktır bunu razı etmek.

Zor oldu. O kadar ki şûrâ tertipleyip Deccal’ı bile çağırdılar. Buna geçirse geçirse o söz geçirirdi. O da daha ilk dakikada döndü bunlara geçirdi:

“Benim için Hayri ne diyorsa o.”

Tartış, kapış, dil dök; nafile. Ama Allah’tan Edip vardı.

“İlk sen buldun, ilk sen başlarını okşadın, sen korudun, sen kurtardın, şimdi bırakmak istemiyorsun. Bunu anlıyorum. Hepimiz şeylerle duygusal bağlar kurarız. En çok da sahiplendiğimiz şeylerle. Ve zaman içinde mutlak anlamda bizim sanmaya başlarız onları. Hâlbuki bizim olan o şeyler değil, o şeylere yüklediğimiz anlamlardır: Duygularımız. Gidecek olan gidecektir, giden gider zaten, duygularımızdır bizimle kalan. Onlarda varsaydığımız yüceliklerden dolayı sevmeyiz şeyleri Hayri, kendi yüce duygularımızdan dolayı severiz. Sen de çok güzel bir bağ kurmuşsun; çok seviyorsun çocukları; ama senden dolayı seviyorsun, yerlerinde başka çocuklar olsaydı onları da severdin. Şimdi şu sorunun cevabını düşün lütfen: Duyduğumuz sevgi, sevgi duyduklarımıza sahip olmaktan kaynaklanıyorsa gerçek bir sevgi olabilir mi?”

Zila dahil herkes Hayri’ye bakıyor, bir tek Veysel Edip’e bakıyordu. Bir de Deccal herkese. Durdu durdu, “Gitsinler,” dedi Hayri. “Pasaport işlemleri falan nasıl olacak?” Duygulanmıştı; kafayı dağıtmaya çalışıyordu. “Hâletik bile,” dedi Celil. Baktı Hayri buğulu buğulu bakıyor, gitti sarıldı. “Üzülme be Ortak. Bak valla daha iyi olacak.”

“Dinçer’i de gönderelim gitsin o zaman.”

“Yok yok. O burda iyi.”

Kenan tartışmaları yarım kulak, Edip'i ise büyük bir dikkatle dinlemişti. Çaylar gelirken sordu: "Şeylerle duygusal bağlar kurarız demekle ne demek istedin sen Edip? Ben şey mi oluyorum bu durumda? Herhangi bir şey? Nesne?"

"Bir taneciğim; ne alâkası var?"

"Ayrıca bir de dedin ki şeyleri kendimizden dolayı severiz. Sen beni sevmiyor musun? Kendini mi seviyordun ilk günden beri?"

"Ama bir taneciğim..."

"Tamam Edip. Anladım ben."

Naim Orhun Veysel'e döndü. "Güzel örnek verdi senin homo-seksüalist psikiyatrist," dedi. "Ben kurtardım, benimsin. Seni seviyorum, benimsin. Sana bu hayatı ben verdim, beni bırakıp hiçbir yere gidemezsin. Di mi? Güzel örnekti yani."

Veysel kafa salladı. "Doğru valla," dedi. "O yemeği sana ben ısmarladım, sıçamazsın demek gibi bi şey."

Bahâgil Avustralya'ya yollandı. Zila'nın dolapta, çekmecelerde nesi varsa yükledi götürdü Foto.

Sene 1992.

* * *

Zila'ya Zila, Gülhan'a Gülhan, Kenan'a Kenan, Edip'e Edip diye rek büyüyordu İrfan doğal olarak. 133'te kimsenin kimsenin havasını çekecek hâli yoktu. Naim Orhun bile direnemiyordu bu edepsizliğe.

Böylece Celil Celil, Hayri Hayri, Stopali Stopali olarak kaldı, hiç-biri amca dayı olamadı bizimkilerin.

En çok Kübra direniyordu sıfat meselesine. "A aa!" diyordu İrfan'ın karşısında hoplayıp zıplayarak. "Kübra denir mi oğlum? Nene diyecen nene." Onun da sırtı minderden kalkmıyordu neticede. Çok çok iç çekiyor, "Rahmetli Bergüzar ne de güzel abla derdi," diyordu, ama kimse takmıyordu.

Sıfatsız büyüyordu İrfan. Tabii aynasız, karanlıksız, gölgesiz. Enikonu topal, enikonu çolak, enikonu kör, enikonu patates kafa, enikonu çirkin, Orkun dışındaki akranları arasında enikonu arkadaşsız, dostsuz, 133'ün dışındaki dünya hakkında enikonu bilgisiz. Tek gözü olmayan birinin her şeyi kartpostal gibi görebilece-

ğini, üçüncü boyutu isterse naylon gözlük takıp üç boyutlu sine-
ma seyretse hayatta göremeyeceğini bilmiyordu meselâ. Ve dışarı-
da kalbin beş para etmediğini de bilmiyordu. Nasıl bilsin, üç yaşını
yeni deviriyordu, kucağına oturtup; “Senin kalbin aklından daha
akıllı,” diyordu ona Zila. Deyip duruyordu. Kadında zaten utanma
arlanma yoktu da, sütünün kesileceği de yok gibiydi maşallah, oğ-
lan dana kadar olmuş, hâlâ açıp açıp emziriyordu ulu orta. Göste-
re göstere bir üstüne titremeler, azıcık ateşlense bir akli başından
gitmeler, azıcık keyfilense bir tepesine çıkarıp şımartmalar, günde
bin sefer öpmeler, iki bin sefer koklamalar, üç bin sefer kucağında
uyutmalar, bir kitap okumalar, istediği kadar “Zilacım... *Madam
Bovary* bu çocuğun yaşına uygun düşmez,” desin dursun Edip.
Aman bir sevmeler bir sevmeler; sanırsın ağlatmadan büyütecek.
Zor büyütürsün; ağlıyordu tabii it, ağlamaz mı? Sıcak kucak hazır
ya, itip kakan varmış sanki, görsen, zır zır. Güya güle güle büyüye-
cekti, ağlaya ağlaya büyüyordu.

Numaradan olduğunu biliyordu herkes, herkes gıcık oluyor-
du, şerh de koyuyorlardı ama Zila mı dinleyecek; basıyordu bağ-
rına gitsin, dayıyordu memeyi gitsin, yapışıyordu yamuk duda-
ğa gitsin. “Biz de çocuk büyütüyoruz kardeşim,” diyordu Celil bir
havayla, “Bu kadar şımartılmaz!” Zila kah kah gülüyordu. “Sevgi
görmek gelişim bakımından iyidir de,..” diyordu Edip sakalını sı-
vazlayarak “... abartılı sevgi, pedagojik yönden...” Zila kah kah gü-
lüyordu. “Senin yüzünden okula gittiğinde önüne gelen dövecek
bu oğlanı,” diyordu Gülhan; tespihini şaklatıp ekliyordu: “Ondan
sonra benim başım belâya girecek.” Zila kah kah gülüyordu. “Şu-
nu bir hafta bana bırak, adam edeyim,” diyordu Naim Orhun, “Ha-
yır, ben de seviyorum, benim de elime doğdu sayılır ama bu kadar
da olmaz ki,” diyordu Hayri, “Gene yetmiş sefer zile basıp çağır-
dı, bana orasını gösterdi afedersin,” diyordu Stopali, “A aa! Nası
bi insanlarsınız anam siz!” diyordu Kübra, “Ben annemle babamdan
bu şiddette sevgi görseydim çok daha önce intihar ederdim muh-
temelen,” diyordu Kenan, en nihayet Veysel gelip, “Size ne lan, si-
ze ne!” diyordu, Zila kah kah gülüyordu.

Bir gece, ki İrfan'ın Zila'nın kucağında uyumadığı nadir geceler-
dendi, Gülhan omzunu yatıra yatıra geldi oturdu aşkının karşısı-

na. “Ne yapıyorsun sen Aşkım?” dedi. “Niye bu kadar yüzlüyorsun veledi? Yolda belde böyle olmayacak ki yarın. Okula gittiğinde canına okuyacaklar; çocuklar çok insafsız olur, fena kıracaklar kalbini. Şuna karı gibi yavşamayı öğreteceğine herif gibi dik durmayı öğretsen ya. Her dediğine evet denir mi parmak kadar şeyin? Terslenecek, reddedilecek, hadi yekten söyleyeyim, horlanacak. Alıştırırsana ufak ufak. Mukavemet kazandırsana. Sen gibi sittin sene bu evde yaşamayacak ki bu. Yarın sokağa çıkacak, bak, akranlarından Orkun haricinde kimi görse basıyor yaygarayı, anasının kucağına koşuyor ağlaya ağlaya, ama yarın Orkun da yetmeyecek ona, büyüdükçe başka arkadaşlar edinmek isteyecek, okulda hem kel hem fodul diye itip kakacaklar, aralarına almayacaklar, alay edecekler; çalıştırsana kafanı, kim çekecek buncağızın nazını?..”

Uzun uzun, nereden baksan yarım saat falan daha konuştu Gülhan; konuştuğu coştı, coştukça daha açık konuştu. Yarın sen ben olmayacaktık oğlanın arkasında, kim tutacaktı o zaman elini? Düşün bak; bir bakan bir daha bakmayacaktı suratına, yanlışlıkla bakarsa da gözünü kaçıracaktı ayıp görmüş gibi. “Benzetmek gibi olmasın,” falan diyeceklerdi duyup duymadığına bakmadan. “Evlerden irak,” deyip deyip tahtaya vuracaklardı. “Allah’ın gücüne gitmesin,” diyecek, “Düşmez kalkmaz bir Allah,” falan diyeceklerdi. Analar babalar şımarık çocuklarını, “İrfan’ın her dediği oluyor da ne oluyor?” diye terbiye edeceklerdi. Hiç bitmeyecekti bu. Az büyüsün, liseye gitsin bir, bir ergenleşsin hele, kızlar öcü görmüş gibi kaçacaktı bundan, öğretmenler sivilceleri pörtledikçe hınçlanan yeniyetmeleri kollarıyla havaya görünmez daireler çizip, sakat makat derken sınıfımızdaki sakatı değil, bütün dünyadaki sakatları kastettiklerini kastediyormuş gibi, “Öyle sakat makat birini gördüğümüz zaman dışlamıyoruz, di mi?” diye tembihleyeceklerdi. Anla artık Zila; her gün, her yeni mekânda, her yeni insanda, her yeni yaşta, her yeni işte yaşayacaktı bunu bu bebe. Koşup dizini öpmeyecektin, düştü müydü kalkmasını öğretecektin sen, yanlış yapıyordun. Ama konuş konuş, boşa konuşuyorduk yani, anlatamıyorduk sana. Niye be Zila?

Zila tek kelime etmeden dinlemişti Gülhan’ı. “Bitti mi?” diye sordu.